

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

1

Številka: 060-01-6/2018/
Ljubljana, 18. 7. 2018

Osnutek

Z a p i s n i k

**9. seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v sredo, 4. 7. 2018**

Predsednik Državnega sveta je začel 9. sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja je potekala v dvorani Družbenega doma, Taborska cesta 1, 1290 Grosuplje.

Seja se je začela ob 12.00 in zaključila ob 15.28 uri.

Predsednik Državnega sveta je uvodoma k besedi povabil dr. Petra Verliča, župana občine Grosuplje, kot gostitelja Državnega sveta.

Opravičeno odsotni:

- Dejan Crnek,
- Franc Kangler,
- mag. Marija Lah,
- Boris Popovič,
- Dušan Strnad,
- mag. Marko Zidanšek.

Na sejo so bili vabljeni:

- dr. Zoran Stančič, vodja Predstavništva Evropske komisije v Sloveniji, ter predstavniki Evropske komisije (k 3. točki dnevnega reda),
- Vittoria Alliato di Villafranca, direktorica v Generalnem direktoratu Evropske komisije za regionalno in mestno politiko (k 3. točki dnevnega reda),
- Jean Luc Stephany, vodja sekcije za Slovenijo v Generalnem direktoratu Evropske komisije za zaposlovanje, socialne zadeve (k 3. točki dnevnega reda),
- predstavniki Vlade Republike Slovenije, ki opravlja tekoče posle (k 3. točki dnevnega reda),
- mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki opravlja tekoče posle (k 4. točki dnevnega reda),

- Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki opravlja tekoče posle (k 5. točki dnevnega reda),
- Alenka Smerkolj, ministrica brez resorja, pristojna za razvoj, strateške projekte in kohezijo, ki opravlja tekoče posle (k 5. točki dnevnega reda),
- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki opravlja tekoče posle (k 6. točki dnevnega reda),
- Marijan Papež, generalni direktor Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (k 6. točki dnevnega reda).

Seje so se udeležili:

K 3. točki

- Zoran Stančič, vodja, Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji,
- Vittoria Alliata di Villafranca, direktorica, Evropska komisija, Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko,
- Jean Luc Stephany, vodja sekcije za Slovenijo v Generalnem direktoratu Evropske komisije za zaposlovanje, socialne zadeve,
- Mitja Košmrl, Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji,
- Andrej Engelman, namestnik direktorja, Služba Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko,
- mag. Bojan Suvorov, direktor Urada za kohezijsko politiko, Služba Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

K 4. točki

- mag. Tanja Strniša, državna sekretarka, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Simona Vrevc, Služba za EU koordinacijo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Rok Židanik, kabinet ministra, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

K 5. točki

- Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- mag. Duška Radovan, sekretar, Direktorat za regionalni razvoj, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- mag. Bojan Suvorov, direktor Urada za kohezijsko politiko.

K 6. točki

- Peter Pogačar, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- mag. Katja Bajuk Rihar, generalna direktorica Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela,
- mag. David Klarič, namestnik generalnega direktorja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

K 7. točki

- dr. Nejc Brezovar, državni sekretar, Ministrstvo za javno upravo,
- Uroš Korošec, generalni direktor Direktorata za stvarno premoženje, Ministrstvo za javno upravo.

* * *

O sklicu seje je predsednik obvestil predsednika Državnega zbora Republike Slovenije mag. Mateja Tonina.

* * *

S sklicem 27. 6. 2018 so državne svetnice in državni svetniki prejeli naslednji predlog dnevnega reda:

1. Odobritev zapisnika 8. seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Proračun za prihodnost – Regionalni razvoj in kohezija
4. Prihodnost skupne kmetijske politike Evropske unije po letu 2020
5. Mnenje k Operativnem načrtu o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov za obdobje 2021–2027 (predlog obravnave)
6. Mnenje k Letnemu poročilu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2017, EPA 2788-VII
7. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti – skrajšani postopek.

* * *

Ker predsednik ni prejel nobenega predloga za umik točke ali razširitev dnevnega reda je dal na glasovanje naslednji

DNEVNI RED

1. Odobritev zapisnika 8. seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Proračun za prihodnost – Regionalni razvoj in kohezija
4. Prihodnost skupne kmetijske politike Evropske unije po letu 2020
5. Mnenje k Operativnem načrtu o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov za obdobje 2021–2027 (predlog obravnave)
6. Mnenje k Letnemu poročilu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2017, EPA 2788-VII
7. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti – skrajšani postopek

Predlagani dnevni red je bil sprejet (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

1. točka dnevnega reda:

- **Odobritev zapisnika 8. seje Državnega sveta Republike Slovenije**

Osnutek zapisnika 8. seje Državnega sveta Republike Slovenije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da o njem glasujejo.

Zapisnik 8. seje Državnega sveta je bil sprejet (31 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 31 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

* * *

2. točka dnevnega reda:

- **Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov**

Po elektronski pošti dne 29. 6. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli Vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi s sistemsko ureditvijo zaščite pred točo.

Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 29. 6. 2018.

Kratko obrazložitev je podal predstavnik predlagateljice Interesne skupine lokalnih interesov, državni svetnik Samer Khalil.

Predlog sklepa so obravnavale interesne skupine. Stališča interesnih skupin so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Razpravljal je državni svetnik Cvetko Zupančič.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa Državnega sveta:

Državni svet Republike Slovenije je na 9. seji 4. 7. 2018, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi s sistemsko ureditvijo zaščite pred točo ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov ter Vladi Republike Slovenije predlaga, da vprašanje prouči in nanj odgovori.

Vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov se glasi:

Ali se načrtuje sistemsko ureditev zaščite pred točo, ki bo enotna za vso državo, zagotovila pravočasno obveščanje prebivalstva in čim hitrejšo finančno pomoč za sanacijo?

Obrazložitev:

Zaščita pred točo ni enotno urejena za vso državo, ampak je to področje prepuščeno občinam, ki delno sofinancirajo zaščito in sklepajo pogodbe z izvajalci, če se za to odločijo, čeprav to ni njihova izvirna pristojnost. Prav tako je finančni vir nestabilen.

Ena zadnjih večjih vremenskih ujm, ki je prizadela občino Črnomelj 8. 6. 2018, ko je močno neurje s točo ter poznejše nevihte povzročilo večmilijonsko – po trenutni oceni okoli 18,5 mio evrov - škodo na stanovanjskih in gospodarskih objektih, poljščinah in sadju ter poslovnih objektih, nakazuje, da sistem zaščite pred vremensko ujmo (npr. točo) in obveščanja pristojnih organov ni najbolj učinkovit. Med drugim se ugotavlja, da Agencija Republike Slovenije za okolje, ki sicer opozarja na nevarne vremenske dogodke, za občino Črnomelj ni izdala rdečega alarma, zaradi česar se prebivalci niso uspeli pravočasno pripraviti na točo (npr. odpeljati avtomobile na varno). Če bi bil izdan rdeč alarm, bi se lahko tudi gasilci, ki so s pripadniki civilne zaščite opravili veliko požrtvovalnega dela, prej odzvali in ne šele po prvih klicih ljudi.

V zvezi s financiranjem odprave posledic naravnih ujm se opozarja, da bi morali razmisliti tudi o hitrejši zagotovitvi finančne pomoči oškodovanim, še posebej socialno šibkejšim, ki finančno niso sposobni takoj po naravni ujmi izvesti nujne sanacije (npr. plačilo nove kritine, sanacijo notranjih poškodb zaradi zamakanja, itd), pri čemer so lahko stvari imeli tudi zavarovane, a povračilo škode ne zadošča za pokritje stroškov sanacije.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, da vprašanje prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanj v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa Državnega sveta je bil sprejet (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 30 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

* * *

Po elektronski pošti dne 29. 6. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli Pobudo državne svetnice Bojane Potočan glede izvajanja 93. člena Gradbenega zakona in sprejema novele Gradbenega zakona.

Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 29. 6. 2018.

Obrazložitev je podala predlagateljica pobude Bojana Potočan.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa Državnega sveta:

Državni svet Republike Slovenije je na 9. seji 4. 7. 2018, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobudo državne svetnice Bojane Potočan v zvezi z izdajo razlage glede izvajanja 93. člena Gradbenega zakona in sprejema novele Gradbenega zakona ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo državne svetnice Bojane Potočan ter Ministrstvu za okolje in prostor in Ministrstvu za javno upravo predlaga, da pobudo proučita in nanjo odgovorita.

Pobuda državne svetnice Bojane Potočan se glasi:

Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za javno upravo naj proučita možnost izdaje razlage glede izvajanja 93. člena Gradbenega zakona in sprejema novele Gradbenega zakona.

Obrazložitev:

Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 – popr.), ki se je pričel uporabljati 1. junija 2018, v 93. členu določa, da morajo upravljavci, notarji, pooblaščen inženirji s področja geodezije in druge osebe javnega ali zasebnega prava in drugi organi, pristojni za izvedbo komunalnih priključkov na gospodarsko javno infrastrukturo, vpise in spremembe vpisov v zemljiški knjigi, uporabo ali opravljanje gospodarskih ali drugih dejavnosti, promet z njimi ali zemljišči, na katerih so overitve pogodb, sklepanje pravnih poslov, sklenitev kreditnih, zavarovalnih, najemnih, zakupnih, delovršnih in drugih pravnih poslov ter določitev hišne številke, pred njihovo izvedbo preveriti, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje, kadar je predpisano, in ali je v zemljiški knjigi vpisana zaznamba o prepovedi v skladu s 94. členom omenjenega zakona.

Peti odstavek 93. člena Gradbenega zakona uvaja med drugim tudi dolžnost notarjev, da pred overitvijo podpisa, sestavo pogodbe in vložitevjo predloga v zemljiško knjigo preverijo gradbeno dovoljenje, pri čemer vpogled v izdano gradbeno dovoljenje ni nujno zagotovilo, da objekt ni zgrajen v nasprotju z izdanim gradbenim dovoljenjem. Ravno zato je še toliko bolj pomembno, da se prepovedi odredijo le z inšpekcijskimi odločbami, ki so vpisane v zemljiško knjigo. Ravno s to določbo, ki notarjem nalaga ugotavljanje obstoja gradbenega dovoljenja in skladnosti gradnje z izdanim gradbenim dovoljenjem, določa zakonodajalec notarjem preverjanje stanja

nepremičnine onkraj ureditve stvarnega prava, pri čemer notarji za omenjena opravila niso usposobljeni in ne razpolagajo z ustreznimi evidencami.

Preverjanje dejstva, ali je za določen objekt potrebno gradbeno dovoljenje oziroma ali je to dovoljenje izdano v primeru, ko je to predpisano, je mogoče notarjem naložiti le v primeru obstoja javne evidence pri matičnem organu. Glede na to, da Gradbeni zakon izdajo omenjenega potrdila ni predpisal, ga notar od strank ne more zahtevati in s tem tudi ne izpolniti zakonsko določenega pogoja iz 93. člena Gradbenega zakona. Ravno zato je dikcija petega odstavka 93. člena Gradbenega zakona notranje neskladna, saj notarjem nalaga tudi ugotavljanje dejstev mimo izdane inšpekcijske odločbe. Omenjena pravna ureditev že od 1. junija povzroča težave pri poslovanju z nepremičninami in s tem ogroža del nepremičninskega trga v Sloveniji.

Ravno zaradi omenjenih težav pri interpretaciji omenjene zakonske določbe, ki povzroča negotovost pri poslovanju z nepremičninami, Državni svet predlaga, da Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za javno upravo izdeta razlago glede izvajanja 93. člena Gradbenega zakona ter proučita možnost izdaje potrdila o obstoju gradbenega dovoljenja s strani upravnih enot.

Obenem Državni svet Ministrstvu za okolje in prostor predlaga, da čim prej v zakonodajni postopek vloži Predlog zakona o spremembah Gradbenega zakona (EVA 2018-2550-0012), čigar vsebina je že usklajena z vsemi zainteresiranimi deležniki in na ta način zagotovi potrebno pravno varnost pri poslovanju z nepremičninami.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za okolje in prostor ter Ministrstvu za javno upravo, da pobudo proučita in v skladu s četrnim odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanjo v roku 30 dni odgovorita.

Predlog sklepa Državnega sveta je bil sprejet (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

* * *

Po elektronski pošti dne 29. 6. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli Pobudo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti za seznanitev državnih svetnic in svetnikov s celotnim končnim poročilom o delu Preiskovalne komisije o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v NLB d.d. ter domnevnega pranja denarja v Novi KBM d.d. in celotnim končnim poročilom o delu Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, vključno z vsemi gradivi, ki sta jih pri svojem delu obravnavali omenjeni preiskovalni komisiji.

Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 29. 6. 2018.

Obrazložitev je podal predlagatelj pobude mag. Peter Požun.

Razpravljal je državni svetnik dr. Matjaž Gams.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa Državnega sveta:

Državni svet Republike Slovenije je na 9. seji 4. 7. 2018, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobudo

Interesne skupine negospodarskih dejavnosti za seznanitev državnih svetnic in svetnikov s celotnim končnim poročilom o delu Preiskovalne komisije o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v NLB, d. d., ter domnevnega pranja denarja v Novi KBM, d. d., in celotnim končnim poročilom o delu Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, vključno z vsemi gradivi, ki sta jih pri svojem delu obravnavali omenjeni preiskovalni komisiji, in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti ter predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da pobudo prouči in nanjo odgovori.

Pobuda Interesne skupine negospodarskih dejavnosti se glasi:

Državni zbor Republike Slovenije naj državnim svetnicam in svetnikom omogoči seznanitev s celotnim končnim poročilom o delu Preiskovalne komisije o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v NLB, d. d., ter domnevnega pranja denarja v Novi KBM, d. d., in celotnim končnim poročilom o delu Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, vključno z vsemi gradivi, ki sta jih pri svojem delu obravnavali omenjeni preiskovalni komisiji.

Obrazložitev:

Državni svet se je v preteklih letih večkrat aktivno zavzel za razreševanje problematike zlorab bančnega sistema, ki so se odvijale pred in med obdobjem finančne in gospodarske krize v Sloveniji. Poleg obravnave različnih zakonskih predlogov in organizacije več posvetov, povezanih z delovanjem bančnega sistema, njegovo dokapitalizacijo, preglednostjo delovanja bank, spornimi razlastitvami malih delničarjev, prisilnimi likvidacijami bank, spornim kreditiranjem in dajanjem garancij ter posrednim velikim negativnim vplivom, ki ga je imelo dogajanje v bančnem sektorju na slovensko gospodarstvo, je Državni svet konec IV. mandata na 50. seji 23. 11. 2012 sprejel zahtevo, da naj Državni zbor odredi parlamentarno preiskavo za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma vpletenosti v dodeljevanje t. i. slabih posojil bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti (kreditne institucije znotraj NLB Skupine in NKBM, d. d.) oziroma zaradi suma, da so zlorabili svoj politični vpliv, da so bila t. i. slaba posojila dodeljena ali pa so bila dodeljena z njihovo vednostjo in za ugotavljanje politične odgovornosti za opustitev dolžne skrbnosti pri upravljanju s kapitalskimi naložbami Republike Slovenije v NLB Skupini in NKBM, d. d., in nadzoru nad njunim poslovanjem.

Državni zbor parlamentarne preiskave na zahtevo Državnega sveta ni odredil, odredil pa je parlamentarno preiskavo o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, ki se je vsebinsko pokrivala z zahtevo Državnega sveta in bila na pobudo Državnega sveta tudi vsebinsko razširjena in dopolnjena z njegovo osnovno pobudo. Omenjena komisija je svoje delo zaključila maja 2018 in pripravila končno poročilo o svojem delu. Slednje vsebuje javno dostopni del ter del, ki splošni javnosti ni dostopen zaradi zaščite podatkov, ki so označeni kot bančna tajnost, poslovna skrivnost, ali pa so zaupne narave.

Državni zbor je v okviru svojega VII. mandata ustanovil tudi Preiskovalno komisijo o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v NLB, d. d., ter domnevnega pranja denarja v Novi KBM, d. d., ki je svoje delo v obliki končnega poročila (tudi slednje

vključuje javni del in dodatna dva dela, ki zaradi občutljivih informacij nista dostopna splošni javnosti) zaključila na svoji seji 16. maja 2018.

Zaradi izjemne pomembnosti obravnavanih problematik za stabilnost in pregledno delovanje slovenskega bančnega sistema ter posredno gospodarstva in dobrobiti prebivalcev Slovenije, bi bilo prav, da se z ugotovitvami omenjenih dveh preiskovalnih komisij v celoti ter vsemi gradivi (tudi tajnimi), ki so pripeljala do omenjenih ugotovitev, seznanijo tudi Državni svet kot predstavništvo različnih družbenih interesov. Slednji so namreč tisti, ki neposredno čutijo vse negativne posledice že druge sanacije bančnega sistema v samostojni Republiki Sloveniji, domnevnega pranja denarja ter ostalih dejanj, ki so se nenadzorovano odvijali v okviru slovenskega bančnega sistema v zadnjih dvajsetih letih.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da pobudo prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa Državnega sveta je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

* * *

Po elektronski pošti dne 29. 6. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanje državnega svetnika Dušana Strnada o kriterijih glede vključenosti osnovnošolskih otrok v glasbene programe.

Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 2. 7. 2018.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa Državnega sveta:

Državni svet Republike Slovenije je na 9. seji 4. 7. 2018 v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval vprašanja državnega svetnika Dušana Strnada o kriterijih glede vključenosti osnovnošolskih otrok v glasbene programe ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja Dušana Strnada in predlaga, da Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport vprašanja prouči in nanje odgovori.

Vprašanja Dušana Strnada se glasijo:

1. Ali so javne glasbene šole in posledično lokalne skupnosti upravičene do približno enakomernega odstotka vključenosti otrok v glasbene programe?
2. Kakšni so kriteriji, po katerih ministrstvo javnim glasbenim šolam odobrava vpis otrok?
3. Kakšne so možnosti za širitev dejavnosti v javnih glasbenih šolah, še posebej za tiste glasbene šole, ki imajo nizko vključenost osnovnošolskih otrok glede na državno povprečje in delujejo v lokalnih skupnostih z izrazitim povečevanjem števila prebivalcev?

Obrazložitev:

Glasbene šole, ki delujejo v lokalnih skupnostih z izrazitim povečevanjem števila prebivalcev (GŠ Grosuplje, GŠ Domžale, GŠ Kamnik ...), se srečujejo s povečanim zanimanjem za vpis v svoje programe. Zaradi omejenega števila vpisnih mest šole ne morejo slediti željam po vpisu, zaradi česar ga čedalje več otrokom odklonijo. Posledično se v teh šolah zmanjšuje odstotek vključenosti osnovnošolskih otrok v glasbene šole. Medtem ko je slovensko povprečje vključenosti 16 odstotkov, imajo nekatere glasbene šole, ki delujejo v lokalnih skupnostih, kjer se število prebivalcev zmanjšuje, celo 22 odstotno vključenost osnovnošolskih otrok v glasbene šole.

V Glasbeni šoli Grosuplje, ki deluje v občinah Grosuplje, Dobrepolje, Ivančna Gorica in Škofljica, je odstotek vključenosti pod 8 odstotki vseh osnovnošolskih otrok v teh občinah. Podobno nizke odstotke vključenosti najdemo tudi v drugih glasbenih šolah, ki delujejo v lokalnih skupnostih z izrazitim povečevanjem števila prebivalcev. Število prebivalcev se povečuje predvsem na račun novih rojstev in priseljevanja mladih družin z otroki. Vse to postavlja omenjene glasbene šole in lokalne skupnosti v neenakopraven položaj glede na druge glasbene šole in lokalne skupnosti.

Na prošnje in zahteve po odobritvi dodatnega števila vpisnih mest doslej ni bilo pravega odziva s strani ministrstva oziroma je bilo odobrenih samo nekaj novih vpisnih mest za vse glasbene šole, kar pa odstotka povprečja vključenosti otrok ni spremenilo.

Državni svet zato sprašuje, kako in kdaj namerava ministrstvo odpraviti te pomanjkljivosti v sistemu odobravanja vpisnih mest v javne glasbene šole.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, da vprašanja prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanje odgovori v roku 30 dni.

Predlog sklepa Državnega sveta je bil sprejet (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

* * *

Po elektronski pošti dne 2. 7. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanje državnega svetnika Borisa Šuštaršiča v zvezi s sestavo Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji in neformalnim poddržavljanjem te javne fundacije.

Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 2. 7. 2018.

Predlagatelj vprašanja, državni svetnik Boris Šuštaršič je podal kratko obrazložitev.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa Državnega sveta:

Državni svet Republike Slovenije je na 9. seji 4. 7. 2018, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval vprašanja državnega svetnika Borisa Šuštaršiča v zvezi s sestavo Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji in neformalnim poddržavljanjem te javne fundacije ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Borisa Šuštaršiča in predlaga Ministrstvu za finance, da vprašanja prouči in nanje odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Borisa Šuštaršiča se glasijo:

1. Ali se Ministrstvu za finance zdi primerno, da eden od imenovanih predstavnikov Ministrstva za finance v Svet Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (Andrej Klemenc) zaseda mesto predsednika omenjenega sveta, drugi predstavnik Ministrstva za finance (Vladimir Kukovica) pa je bil imenovan za direktorja Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO), kljub temu da bi morala biti vloga vladnih predstavnikov v obeh organih predvsem nadzorstvena in ne upravljavska?
2. Na podlagi katerih veljavnih domačih ali tujih pravnih podlag, dolgoročnih državnih strategij in politik ali strokovnih dokumentov zgoraj navedena predstavnika Ministrstva za finance opravljata svojo funkcijo na način, s katerim se neposredno diskriminira veliko večino kvalificiranih predstavnikov reprezentativnih invalidskih organizacij v Svetu FIHO, v nasprotju z določilom 14. člena Ustave Republike Slovenije, ki izrecno prepoveduje diskriminacijo na podlagi invalidnosti, in izvajata določene aktivnosti, ki izrazito nakazujejo želje po podržavljanju FIHO?
3. Ali namerava Ministrstvo za finance namenska javna sredstva FIHO vključiti v integralni državni proračun in tako odpraviti sedanje uspešno avtonomno javno financiranje invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij?
4. Kakšno je stališče Ministrstva za finance do ne več prikrivane zahteve humanitarnih organizacij, da se razmerje razporejanja zbranih finančnih sredstev v okviru FIHO s sedanjih 65 % : 35 % spremeni v 50 % : 50 % , seveda na škodo reprezentativnih in drugih invalidskih organizacij?
5. Ali Ministrstvo za finance sploh komunicira s svojima zgoraj navedenima predstavnikoma v FIHO, ali je ministrstvo seznanjeno z dogajanjem v FIHO in pri tem sodeluje z navodili oziroma priporočili, ali pa njihova predstavnika ravnata na svojo roko?
6. Ali je Ministrstvo za finance pripravljeno v skladu z načeli civilne družbe odpoklicati svoja dva predstavnika v FIHO, ker s svojimi dejanji škodita fundaciji in invalidom, ki so uporabniki posebnih socialnih programov, in sicer v skladu z zahtevami Sveta OZN za človekove pravice – Odbora za pravice invalidov, ter imenovati drugega predstavnika v Svet FIHO, ki bi se sistemsko pričakovano samo-omejil na posvetovalno in nadzorstveno vlogo?

Obrazložitev:

V Sloveniji država že od 1970-ih let zagotavlja stabilen in primeren sistem javnega financiranja celotnega delovanja invalidskih organizacij. Po osamosvojitvi Slovenije je bila ustanovljena tudi javna Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO), v kateri se zbirajo loterijska sredstva za dobre namene in ki redno, vsakoletno razpisuje (so)financiranje posebnih socialnih programov, osnovnega delovanja z artikulacijo interesov in vlaganja v nujna osnovna sredstva za izvajanje vseh programskih zasnov.

Delovanje FIHO temelji na predstavništvu uporabnikov in odločanju s konsenzom, vloga države pa je v skladu z zakonskimi določbami nadzorstvena, ne upravljavska. FIHO naj bi tako soupravljali predstavniki uporabnikov samih, in sicer 10 predstavnikov invalidskih in 10 predstavnikov humanitarnih organizacij, 3 predstavniki Vlade RS pa naj bi imeli zgolj nadzorstveno in svetovalno vlogo. FIHO so do zdaj v dogovoru izmenično vodili predstavniki invalidskih in humanitarnih organizacij, ki so se izmenjevali na mestih predsednika in podpredsednika Sveta FIHO.

Leta 2017 pa so predstavniki Vlade RS, skupaj s posameznimi predstavniki humanitarnih organizacij, odrinili predstavnike invalidskih organizacij v podrejeni položaj ter posledično prevzeli vodstvene funkcije v FIHO, najprej s prevzemom funkcije predsednika Sveta FIHO s strani imenovanega predstavnika Ministrstva za finance ter v nadaljevanju junija 2018 z imenovanjem direktorja ravno tako s strani Ministrstva za finance (pooblaščenec ministrstva). Navedena predstavnika Ministrstva za finance za povrhu sploh nista strokovnjaka s področja, na katerem deluje FIHO.

Vse glavne funkcije so bile tako prenesene na predstavnike države, s čimer je bila grobo porušena avtonomija financiranja invalidskih organizacij in FIHO kot subjekta civilne sfere. S tem dejanjem je bila ogrožena tudi stabilnost delovanja invalidskih organizacij ter izvajanje posebnih socialnih programov za neodvisno življenje invalidov. Prav tako pa takšen način delovanja pomeni podrejanje nevladnega sektorja državi in neformalnim centrom moči. Ob tem je treba poudariti, da formalna kvazi legalnost ne sme in ne more upravičevati nelegitimnosti, še posebej ne na tako občutljivem področju.

Od Ministrstva za finance se tako utemeljeno pričakuje, da odpokliče sedanja njegova predstavnika in tako ponovno omogoči enakopravno sodelovanje predstavnikov invalidskih in humanitarnih organizacij v FIHO, ter v Svet FIHO imenuje drugega predstavnika Ministrstva za finance, ki bo spoštoval avtonomijo in neodvisnost pomembnega dela civilnega sektorja ter omogočal nadaljnji razvoj in nemoteno delovanje fundacije prek svoje nadzorstvene in svetovalne funkcije.

Prevzem FIHO s strani države, kljub izrecnemu nasprotovanju invalidskih in tudi nekaterih humanitarnih organizacij, je brez precedensa in je tudi v nasprotju z načeli in vrednotami nevladnega sektorja, s strokovnimi smernicami ter v nasprotju z določili Konvencije ZN o pravicah invalidov, kar ugotavlja v svojih zaključnih ugotovitvah tudi Svet OZN za človekove pravice - Odbor za pravice invalidov¹. Odbor v skladu s Konvencijo o pravicah invalidov od Republike Slovenije zahteva, da mora država zagotoviti nepristranskost ter avtonomijo in trajnostno financiranje FIHO za potrebe uveljavljanja in izvajanja pravic invalidov, v skladu s Konvencijo².

Posebni socialni programi FIHO so že zdavnaj prerasli okvir dopolnilne skrbi države, uporabniki so od njih dobesedno življenjsko odvisni. Sistem je eden redkih, ki deluje dobro in predvsem z visoko stopnjo zadovoljstva uporabnikov, zaradi katerih FIHO sploh obstaja. S tem se izkazuje tudi primarni javni interes podsistema, ki je eden bistvenih faktorjev kakovosti življenja invalidov. Zato so tovrstni politični ali drugačni eksperimenti na področju invalidskega varstva zaradi ogrožanja najbolj ranljivih članov družbe nedopustni in zahtevajo takojšnje ukrepanje.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za finance, da vprašanja prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanje v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa Državnega sveta je bil sprejet (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 18. 6. 2018 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije na pobudo državnega svetnika mag. Marka Židanška glede porabe sredstev iz naslova prispevkov za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni.

¹Concluding observations on the initial report of Slovenia, 16 April 2018; Adopted by the Committee at its nineteenth session (14 February–9 March 2018).

²»The State party should ensure the impartiality and autonomy of the Foundation for the Financing of Disability and Humanitarian Organizations and provide for its sustainable funding for the promotion and realization of the rights of persons with disabilities, in line with the Convention«; Concluding observations on the initial report of Slovenia; Article 5(c).

3. točka dnevnega reda:

– Proračun za prihodnost – Regionalni razvoj in kohezija

Gradivo so državne svetnice in svetniki prejeli 2. 7. 2018 po elektronski pošti.

Dr. Zoran Stančič, vodja Predstavništva Evropske komisije v Sloveniji je podal uvodno predstavitev.

Besedo je imela gospa Vittoria Alliata di Villafranca, direktorica v Generalnem direktoratu Evropske komisije za regionalni razvoj in mestno politiko.

Besedo je imel predstavnik Vlade Republike Slovenije gospod Andrej Engelman.

Člani Državnega sveta so se seznanili s Proračunom za prihodnost – Regionalni razvoj in kohezija.

4. točka dnevnega reda:

– Prihodnost kmetijske politike Evropske unije po letu 2020

Gradivo so državne svetnice in svetniki prejeli 2. 7. 2018 po elektronski pošti s sklicem.

Prav tako so po elektronski pošti 2. 7. 2018 prejeli predlog sklepov Državnega sveta.

Uvodno predstavitev Prihodnost kmetijske politike Evropske unije po letu 2020 je podala mag. Tanja Strniša, državna sekretarka z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Predsednik Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Cvetko Zupančič je predstavil sklepe komisije.

Razpravljala sta državna svetnika Branko Tomažič in Srečko Ocvirk.

Dodatno obrazložitev je podala predstavnica Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Tanja Strniša.

Predsednik je dal na glasovanje predloge sklepov Državnega sveta:

Državni svet Republike Slovenije je na 9. seji 4. 7. 2018, na podlagi prvega odstavka 97. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) in prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - UPB1 in 95/09-odl. US in 21/13-ZFDO-F), sprejel naslednje

S K L E P E

k Prihodnosti skupne kmetijske politike po letu 2020

- 1. Državni svet se je seznanil s predvidenimi spremembami skupne kmetijske politike Evropske unije po letu 2020, ki jih je predstavilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.**
- 2. Državni svet poudarja, da je predvideno znižanje sredstev za neposredna plačila za 3,9 % ter skoraj 15 % za razvoj podeželja nevzdržno in bi jih bilo treba vrniti na sedanjo raven. Državni svet meni, da je treba ublažiti izpad sredstev EU, namenjenih za kmetijstvo, in jih predvideti ter zagotoviti v državnem proračunu.**
- 3. Državni svet poudarja, da morajo v okviru nacionalne davčne zakonodaje tudi v prihodnje ostati izravnalna plačila za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko**

dejavnost (OMD) izvzeta iz dohodnine, ne glede na to, iz katerega stebra se bodo izplačevala. Na splošno je treba davčno politiko oblikovati tako, da v kmetijstvu ne bo prihajalo do večkratnih obdavčitev.

4. Državni svet meni, da Slovenija potrebuje strategijo samooskrbe in predlaga, da se pripravi in vodi ciljna politika samooskrbe v sodelovanju z vsemi ključnimi deležniki na način, da bo zagotovljena zadostna pridelava hrane skozi vse leto.
5. Državni svet predlaga, da se nameni več sredstev za sofinanciranje preventivnih aktivnosti (npr. protitočna zaščita, sofinanciranje zavarovanj, itd.) pred vremenskimi ujmami.
6. Državni svet predlaga, da Slovenija v okviru pogajanj z EU zahteva skrajšanje prehodnega obdobja rabatne politike za ustanovne države članice iz petih let na dve oziroma največ tri leta.
7. Državni svet poziva Vlado, da poenostavi izvajanje skupne kmetijske politike in odpravi vso odvečno administracijo, ki neopravičeno bremeni kmete.
8. Državni svet predlaga, da se nad prejemniki kmetijskih subvencij izvaja doslednejši nadzor in na ta način zagotavlja, da so upravičenci zgolj pravi kmetje.

Obrazložitev:

Državni svet se je seznanil s »Prihodnostjo skupne kmetijske politike po letu 2020«, ki jo je predstavilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Evropska komisija je 1. junija 2018 objavila dolgoročni proračun EU za obdobje 2021–2027 za področje kmetijstva in razvoja podeželja ter tri zakonodajne predloge za posodobitev in poenostavitev prihodnje skupne kmetijske politike EU (SKP). Kot ugotavlja komisija, je predvideni finančni proračun za SKP zmanjšan predvsem zaradi izstopa Združenega kraljestva in večjih izdatkov na področju migraciji in varnosti. Za Slovenijo se predlaga 903 milijone evrov za neposredna plačila ter 716 milijonov evrov za politiko razvoja podeželja. To pomeni, da se sredstva za neposredna plačila zmanjšajo za 3,9 % ter sredstva za področje razvoja podeželja za skoraj 15 %. Znižanje sredstev, zlasti za razvoj podeželja, je za Slovenijo previsoko in ne zagotavlja doseganja ciljev na področju kmetijstva, je pa spodbudno, da je predvideno povečanje sredstev za čebelarske programe s sedanjih 383.000 evrov letno na okoli 650.000 evrov.

Kot ugotavlja Državni svet, zakonodajni sveženj sestavljajo tri uredbe: nova Uredba o strateških načrtih SKP, spremenjena Uredba o skupni ureditvi trgov s kmetijskimi proizvodi in Uredba o financiranju, upravljanju in spremljanju SKP. Uredba o strateških načrtih SKP, ki jih pripravijo države članice in se financirajo iz skladov EKJS in EKSRP, bo nadomestila uredbi za neposredna plačila in program razvoja podeželja ter vključila sektorske programe iz Uredbe o enotni skupni ureditvi trgov. Predlog predvideva splošne in specifične cilje, ki jih bodo morale države članice upoštevati z intervencijami v svojih strateških načrtih. V teh bodo za doseganje skupnih ciljev povezani ukrepi shem neposrednih plačil in sektorskih programov ter ukrepi politike razvoja podeželja, kar je glavna sprememba SKP po 2020. Uredba določa široko zastavljene kategorije intervencij, kar bo državam članicam dalo več prožnosti pri oblikovanju ukrepov. Predlog uredbe o financiranju, upravljanju in spremljanju SKP je prilagojen novemu izvedbenemu modelu, ki več obveznosti prenaša z Evropske komisije na države članice, vendar ohranja trenutne upravljavske strukture in mehanizme (plačilne agencije, IAKS itd.). Glavna sprememba Uredbe o skupni ureditvi trgov s kmetijskimi proizvodi je prenos sektorskih programov v strateško načrtovanje, uvaja pa še poenostavljena pravila za sistem geografskih označb, da bi ta postala bolj privlačna za proizvajalce.

Bistvena sprememba reformnih predlogov je povečanje pristojnosti držav članic za oblikovanje ukrepov, ki bodo za izvajanje SKP pripravile strateški načrt, v katerem bodo zajeti ukrepi tako prvega (neposredna plačila in sektorski programi) kot drugega stebra (program razvoja

podeželja). Na ravni EU bodo določeni glavni cilji, okvir za spremljanje, intervencije in glavne definicije, države članice pa jih bodo nato podrobneje opredelile ter jih tako bolje prilagodile svojim potrebam. Kot ugotavlja Državni svet, so prednostne naloge SKP krepitev okolja in podnebnih ukrepov, boljša ciljna usmerjenost podpore in večje opiranje na znanje, inovacije in tehnologijo. Na okoljske in podnebne ukrepe je vezanega kar 40 % proračuna. Dosedanja zelena komponenta bo v prihodnje združena z navzkrižno skladnostjo v novo okrepljeno pogojevanje, države članice pa bodo morale eko sheme kmetom po novem ponuditi tudi v okviru prvega stebra. Na področju ciljne podpore se plačila nad 60.000 evrov postopno zmanjšujejo, predvideva se zgornja meja v višini 100.000 evrov, pri čemer se bo upošteval strošek plač. S tem naj bi bila nova SKP bolj usmerjena na male in družinske kmetije. Novost je tudi zblíževanje dohodkovne podpore po državah članicah, saj so zdaj velike razlike v izplačilih na ha površine (od 200 do 550 evrov).

Državni svet je bil seznanjen, da na Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije izražajo zaskrbljenost zaradi tako obsežnega znižanja sredstev za neposredna plačila, saj se to lahko odrazi v dodatnem opuščanju obdelovanja kmetijskih zemljišč, in zaradi izrazitega znižanja sredstev za razvoj podeželja, saj ta sredstva prispevajo k večji konkurenčnosti slovenskega kmetijstva in dodani vrednosti na kmetijah (npr. ustvarjanje novih delovnih mest na podeželju). Ta sredstva nenazadnje omogočajo boljše kakovost bivanja na podeželju in prispevajo k boljši in stabilnejši oskrbi s hrano v Sloveniji. Stališču Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije se pridružuje tudi Državni svet, ki poziva slovenske pogajalce, da naredijo vse, da se sedanji obseg sredstev ohrani, saj bo treba v nasprotnem primeru izpad teh sredstev zagotoviti v državnem proračunu.

Državni svet izpostavlja tudi problematiko dvakratnih obdavčitev v kmetijstvu in predlaga, da se tudi v prihodnje v okviru nacionalne davčne zakonodaje ohrani ureditev, na podlagi katere so izravnalna plačila za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD) izvzeta iz dohodnine. Po mnenju Državnega sveta je treba oblikovati tako davčno politiko, da v kmetijstvu ne bo večkratnega obdavčenja.

V zvezi s problematiko samooskrbe v Sloveniji Državni svet meni, da potrebujemo strategijo samooskrbe v smeri ciljne politike samooskrbe, pri kateri pripravi in vodenju morajo sodelovati vsi ključni deležniki, od kmetov, potrošnikov, trgovcev do Varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano in resornega ministrstva. Ključno je, da bo zagotovljena zadostna pridelava hrane skozi vse leto in ne le v času sezone. Zato je treba spodbujati izvensezonsko pridelavo hrane (npr. finančna podpora pri gradnji rastlinjakov).

Vedno pogosteje se srečujemo z vremenskimi ujmani in naravnimi katastrofami, ki pustošijo po kmetijskih površinah. Ugotavlja se, da je na preventivnem področju premalo storjenega, kurativa pa je prepočasna - kmetje npr. čakajo na odškodnine tudi po več let. Z vidika hitrejše in cenejše odprave škod Državni svet predlaga, da se več sredstev nameni za sofinanciranje preventivnih ukrepov (npr. protitočna zaščita, sofinanciranje zavarovanj, itd.).

Državni svet opozarja tudi na nerazumno dolgo petletno prehodno obdobje rabatne politike za ustanovne države članice, kar postavlja ostale države članice v neenakopraven položaj. Zato predlaga, da Slovenija v okviru pogajanj z EU zahteva skrajšanje prehodnega obdobja rabatne politike na dve oziroma največ tri leta.

Predlogi sklepov Državnega sveta so bili sprejeti (26 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, nihče ni bil proti).

5. točka dnevnega reda:

– Mnenje k Operativnemu načrtu o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov za obdobje 2021 – 2027 (predlog za obravnavo)

Operativni načrt v obliki predloga za obravnavo so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Operativni načrt je obravnavala Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Poročilo komisije so prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog mnenja Državnega sveta k Operativnemu načrtu so državne svetnice in državni svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Besedo je imela predstavnica predlagatelja Operativnega načrta Eva Štravs Podlogar, državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Poročevalec Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, državni svetnik Milan Ozimič, je podal skupno stališče.

Dodatno obrazložitev je podal direktor Urada za kohezijsko politiko mag. Bojan Suvorov.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja Državnega sveta:

Državni svet Republike Slovenije je na 9. seji 4. 7. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M N E N J E

k Operativnemu načrtu o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov za obdobje 2021–2027 - predlog za obravnavo

Državni svet se je **seznanil** z Operativnim načrtom o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov za obdobje 2021–2027 - predlog za obravnavo (v nadaljevanju: operativni načrt).

Regionalni razvojni programi (RRP) so temeljni strateški in programski dokumenti na regionalni ravni, s katerimi se uskladijo razvojni cilji v regiji in določijo instrumenti ter ocenijo viri za njihovo uresničevanje. Kot ugotavlja Državni svet, predstavljajo osnovni strateški okvir za pripravo RRP za obdobje 2021–2027 Strategija razvoja Slovenije 2030 (sprejeta), Strategija prostorskega razvoja Slovenije (v pripravi) in Državni program razvojnih politik, ki mora biti v skladu z Zakonom o javnih financah sprejet do 30. 11. 2019. Poleg tega bo tudi regionalni prostorski plan, ki ga uvaja nov Zakon o urejanju prostora, podlaga za pripravo RRP za obdobje 2021–2027 v posamezni regiji. Zakon o urejanju prostora predvideva sprejem regionalnih prostorskih planov najpozneje do 1. 1. 2023, pri čemer je bil Državni svet seznanjen, da na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo ocenjujejo, da se lahko vsaj nekaj prostorskih vsebin (predvsem tam, kjer je možno pripraviti strateška izhodišča) vključi v programiranje evropske kohezijske politike po 2021. Glede na predviden manjši obseg sredstev iz evropske kohezijske politike za namen regionalnega razvoja, pri čemer se bodo možnosti financiranja infrastrukturnih projektov v prihodnje še zaostriale, so predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo opozorili državne svetnike, da bo treba po 2021 nadomestiti izpad evropskih sredstev iz državnega proračuna in da je to lahko tudi priložnost za reformo financiranja občin. Kot dodajajo na Službi Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, izkušnje aktualnega programskega obdobja kažejo, da bo treba za potrebe financiranja lokalne (regionalne) infrastrukture razmisliti o prestrukturiranju državnega

proračuna in iskanju domačih finančnih virov, npr. v smeri v preteklosti poznanih neposrednih regionalnih spodbud za financiranje projektov iz RRP.

Kot ugotavlja Državni svet, bodo morali vsi deležniki na državni in regionalni oz. lokalni ravni čim prej začeti s pripravami na novo finančno perspektivo in ugotoviti robne pogoje evropske kohezijske politike po 2021. Operativni načrt predvideva, da se do 31. 8. 2018 Vlada seznanila z operativnim načrtom, razvojne regije pa sprejmejo program priprave RRP 2021–2027. Do konca 2018 naj bi resorna ministrstva sprejela manjkajoče strokovne podlage. Načrtuje se, da bodo razvojne regije do 31. 3. 2019 pripravile osnutke strategij razvoja regij (strateški del RRP), ki jih sprejmejo razvojni sveti regij in potrdijo do 31. 7. 2019. Po operativnem načrtu bodo do konca 2019 razvojne regije pripravile osnutke programskih delov RRP 2021–2027, ki jih bodo razvojni sveti regij sprejeli in potrdili do 30. 6. 2020.

Državni svet se je seznanil s predstavljenim stališčem združenj občin, da proces priprave RRP 2021–2027 kaže na nujnost vzpostavitve pokrajin, saj je regionalni prostorski plan kot eden od podlag za pripravo RRP v posamezni regiji prostorski strateški akt regionalnega pomena, ki bi ga morala sprejeti pokrajina. V zvezi s tem so predstavniki resornega ministrstva sicer poudarili, da imajo v skladu z Zakonom o skladnem regionalnem razvoju razvojni sveti regij kot tripartitni organi (občine, gospodarstvo in NVO) pristojnost odločanja. Sveti regiji, ki ga sestavljajo župani občin, pa sprejemajo ključne odločitve oz. imajo v ključnih zadevah t. i. pravico veta. S tega vidika je po mnenju Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo zagotovljeno večnivojsko dogovarjanje z državo. Združenja občin tudi opozarjajo, da priprava dogovorov za razvoj regij kot izvedbenih dokumentov RRP temelji na številnih usklajevanjih, kar otežuje sprejem konsistentnih odločitev. Kot pojasnjujejo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, ko bo država podpisala dogovor z regijo in se na ta način z njo dogovorila, katere projekte »od spodaj navzgor« bo podprla, bo to pomenilo »stalnico« ne glede na menjavo vlade in finančne vire (če ne bo evropskih sredstev, bo treba zagotoviti proračunska sredstva).

Kot ugotavlja Državni svet, združenja občin opozarjajo, da so pri pripravi RRP ključni sogovorniki države vse slovenske občine, pri čemer so tudi regionalne razvojne agencije občinski instrument. Dokler bodo razvojne regije kot skupek lokalnih interesov, bo večji poudarek na lokalnih projektih s pridihom regijskih projektov. S tega vidika je nujno, da pridemo do pokrajin. V združenjih občin poudarjajo, da je z vidika aktualne finančne perspektive, v kateri je regionalni razvoj zapostavljen, nujno, da v prihodnjem programskem obdobju zagotovimo izvajanje politike skladnega regionalnega razvoja oz. zmanjševanje razvojnih razlik. Predsednik Združenja občin Slovenije je Državnemu svetu naslovil apel, da prevzame iniciativo ustvarjanja napa za oblikovanje pokrajin. Prav tako je dal v proučitev pobudo za vzpostavitev bencinskega centa kot stabilnega vira financiranja gradnje in vzdrževanje cestnega sistema v državi.

Ob seznanitvi z operativnim načrtom so se državni svetniki spraševali, ali lahko trenutno nestabilno politično okolje, ko ni jasno, kdaj bo Slovenija dobila Vlado s polnimi pooblastili, ogrozi oz. poslabša pogajalska izhodišča Slovenije pri oblikovanju proračuna EU za obdobje 2021–2027. Predstavniki Službe Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je državne svetnike seznanil, da sedanja situacija ne ogroža izhodišča Slovenije, saj so aktivnosti skupine strokovnjakov, ki jo vodi kabinet Vlade, v teku. Po prvih predlogih EK bo Slovenija upravičena do 9 % manj sredstev kot jih ima na voljo zdaj, ker pa pogajanja še niso končana, se lahko zgodi, da bomo v naslednjem statističnem obdobju presegli mejo razvitosti in posledično dodatno izgubo sredstev. Ne glede na to bo po besedah predstavnika Službe Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko EK zaradi že predstavljenih konkretnih razdelitev sredstev med posameznimi državami članicami težje naredila korak nazaj.

V zvezi s predvidenim manjšim obsegom financiranja infrastrukture v okviru prihodnje evropske kohezijske politike Državni svet opozarja, da morajo občine zgraditi komunalno infrastrukturo zaradi zavez Slovenije kot članice EU, vendar so roki za uresničitev ciljev ogroženi zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Če država danes ni sposobna zagotavljati

sredstev za sofinanciranje izgradnje komunalne infrastrukture, je vprašanje, kako bo v prihodnje v okviru fiskalnih omejitev možno izpadla evropska kohezijska sredstva nadomestiti z domačimi proračunski sredstvi. Kot pojasnjujejo na Službi Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, so možnosti financiranja infrastrukturnih projektov z dodatnimi sredstvi iz dogovora za razvoj regij (ca. 250 mio evrov), s čimer je sedanji obseg razpoložljivih sredstev, kljub zmanjšanju sredstev za cca 25 %, primerljiv s prejšnjim programskim obdobjem 2007–2013.

Državni svet opozarja, da so tudi znotraj razvitih (razvojnih) regij nerazvita območja (subregije) ter znotraj Zahodne kohezijske regije razvojne regije z velikimi razvojnimi problemi (npr. Posočje, Cerkljanko, Idrijsko). Ta problemska območja bo treba nasloviti in vzpostaviti mehanizme, ki bo tem območjem omogočil dostop do evropskih kohezijskih sredstev.

Pri programiranju evropske kohezijske politike po 2021 bo morala država uspešno zagovarjati razvojne potrebe vseh razvojnih regij in njihove posebnosti (npr. nerazvita osnovna infrastruktura, ki je pogoj za razvoj) in v okviru programskih dokumentov zagotoviti upravičenost Slovenije do evropskih kohezijskih sredstev za nujne razvojne (infrastrukturne) projekte. Obenem mora država občinam zagotoviti zadostno pomoč v obliki praktičnih napotkov glede priprave projektov in njihovega financiranja, da se izognemo morebitnemu vračanju sredstev oz. nedoseganju ciljev.

Predlog mnenja Državnega sveta je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

6. točka dnevnega reda:

– Mnenje k Letnemu poročilu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2017, EPA 2788-VII

Letno poročilo je objavljeno na spletni strani Državnega zbora in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Letno poročilo je obravnavala Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem. Predlog mnenja Državnega sveta k letnemu poročilu so prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Besedo je imel mag. David Klarič, namestnik generalnega direktorja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, kot predstavnik predlagatelja letnega poročila.

Dodatno obrazložitev je podal predstavnik Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, državni sekretar Peter Pogačar.

Besedo je imela poročevalka Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide Bojana Potočan, ki je predstavila poročilo komisije.

Besedo so imeli državni svetniki Boris Šuštaršič, dr. Matjaž Gams in Alojz Kovšca.

Besedo za dodatno obrazložitev je imel namestnik generalnega direktorja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje mag. David Klarič.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja Državnega sveta:

Državni svet Republike Slovenije je na 9. seji 4. 7. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M N E N J E

k Letnemu poročilu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2017

Državni svet **se je seznanil** z Letnim poročilom Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2017, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru (po seznanitvi z njegovo vsebino na 178. redni seji 26. 4. 2018) predložila Vlada Republike Slovenije.

Državni svet poročilo ocenjuje kot kakovostno, pregledno, informativno in kot odraz dobrega vodenja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: Zavod).

Državni svet na podlagi seznanitve s ključnimi poudarki iz poročila, tako z računovodskega kot poslovnega vidika, ugotavlja, da je Zavod kot nosilec in izvajalec sistema obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji v letu 2017 dosegel in presegel večino načrtovanih ciljev.

Kot poroča Zavod, so se tudi 2017 v okviru delovanja sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja nadaljevali nekateri pozitivni trendi iz preteklih let (povečanje deleža davčnih prihodkov na 75,7 % vseh prihodkov, kar je najvišji delež po letu 1996; znižanje deleža (tekočih in dodatnih) obveznosti državnega proračuna v BDP (2017 2,62 % BDP, 2016 3,14 % BDP); padec deleža odhodkov za pokojnine v BDP pod 10 %, kar se ni zgodilo že od leta 2008; povečanje števila zavarovancev za 2,6 % na povprečno 914.313; najnižja rast števila uživalcev pravic iz sistema obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja v zadnjih 27 letih (zgolj za 0,2 %; v povprečju jih je bilo 615.681); povečanje razmerja med številom zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega zavarovanja na 1,49 (2016 je to razmerje znašalo 1,45) itd.).

Leta 2017 se je povečala tudi bilančna vsota - zaradi višje vrednosti delnic Zavarovalnice Triglav, d. d., (dobrih 34 % delnic v vrednosti 226.478.549 evrov) in višje vrednosti naložbe v Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja v višini 102.920.002 evrov. Navedeni naložbi Zavod izpostavlja kot pomembni dolgoročni naložbi.

Državni svet ugotavlja, da je 2017 najnižja pokojnina znašala 207,26 evra, najvišja izplačana starostna pokojnina decembra 2.687,22 evra, povprečna starostna pokojnina pa 624,09 evra (povprečna pokojnina brez sorazmernih (prejemki iz naslova pokojnin iz tujine) in delnih pokojnin 699,34 evra; povprečna starostna pokojnina brez sorazmernih in delnih pokojnin za pokojninsko dobo 40 let ali več pa 816,99 evra).

Kot poroča Zavod, so na izvajanje obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja v 2017 pomembno vplivale tri spremembe Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2). Z novelo ZPIZ-2C se je zagotovilo najnižjo možno starostno ali invalidsko pokojnino v višini 500 evrov za tiste, ki so se upokojili pri najnižji starosti (Zavod je od oktobra 2017 omenjene zneske izplačal 52.622 uživalcem pokojnine, od tega 45.110 uživalcem starostne pokojnine in 7.512 uživalcem invalidske pokojnine), na podlagi novele ZPIZ-2D se je razširilo članstvo v Svetu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (Svet ZPIZ) na 27 članov (dodaten član je predstavnik Študentske organizacije Slovenije), z novim 134.a členom, sprejetim z novelo ZPIZ-2E, pa se je omogočilo, da se v pokojninsko dobo všteva tudi obdobja, za katera delodajalec za delavce ne predloži obračuna prispevkov. Pri tem ima Zavod pomembne obveznosti, povezane s pozivanjem delodajalcev, da predložijo obračun prispevkov, seznanjanjem delavcev, da zanje obračun prispevkov ni bil predložen, ter obveščanja Finančne uprave Republike Slovenije ter Inšpektorata Republike Slovenije za delo o ugotovljenem stanju.

Kot pomembno novost iz 2017 Zavod navaja tudi odpravo cenzusa za letni dodatek v višini 750 evrov na podlagi sprejetega Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (ZIPRS1718). Posledično je 2017 letni dodatek (v višini od 90 do 400 evrov), prejelo 140.000 uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja več kot 2016 (2017 643.129 uživalcev, 2016 501.654). Prvič se je pri določanju višine letnega dodatka upoštevalo tudi pokojnine iz tujine, na podlagi česar so bili v sistemu doseženi prihranki v višini 8 milijonov evrov.

Zavod po novem sam izpolnjuje obrazce M4 na podlagi t. i. REK obrazcev (obrazci za obračun prispevkov), iz leta v leto pa je tudi bolj popolna vsebina matične evidence (na ravni 97,2 % 2017). Zavod poroča tudi o več kot 428.386 rešenih zahtevkih in storitvah, pri čemer se je v primerjavi z 2016 število nerešenih zahtevkov zmanjšalo za več kot 20 %. Prav tako je bilo 2017 že 85,9 % zahtevkov rešenih v skladu z določbami ZPIZ-2, medtem kot je bil 2016 ta delež še na ravni 79 %. Veliko truda Zavod vlaga tudi v pravočasno reševanje prvih zahtevkov za starostno in predčasno pokojnino, torej še pred datumom priznanja pravice (2017 je bilo tako rešenih zahtevkov 8.351, 2016 8.069).

Zavod ob ohranjanju nespremenjenega števila zaposlenih v primerjavi z 2016 (759), veliko vlaga v informacijsko tehnologijo (povečanje deleža elektronske odpreme s 63 % 2016 na 77,4 % 2017) ter redno meri svojo učinkovitost (znižanje deleža stroškov delovanja ter nespremenjen delež odhodkov za plače v vseh odhodkih). Poleg internega nadzora v obliki notranje revizijske službe, vodenja registra tveganja ter izvajanja sistema notranjih kontrol, poslovanje Zavoda redno nadzira tudi Računsko sodišče Republike Slovenije.

Državni svet je bil seznanjen tudi s stališčem pristojnega Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki poročilo Zavoda ocenjuje kot dobro podlago za analiziranje sistema na področju obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja in temeljit vpogled v delo Zavoda v preteklem letu. Po oceni ministrstva je poročilo pripravljeno skladno s predpisi, ki urejajo računovodstvo in javne finance, prav tako pa sistemsko, podrobno in pregledno prikazuje vse ključne statistične podatke, podatke o izvajanju obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter podatke o samem poslovanju zavoda. Ministrstvo dodatno izpostavlja dobro sodelovanje z Zavodom, ne samo pri pripravi zakonodaje, ampak tudi pri pripravi drugih pomembnih dokumentov na tem področju ter pri vsakodnevnem reševanju problematik, ki se nanašajo na izvajanje pokojninskega invalidskega zavarovanja.

Državni svet meni, da sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji, ki deluje po Bismarckovih načelih, deluje profesionalno, da pa se, kot ostali sistemi po Evropi in svetu, sooča z novimi razmerami (informatizacija, robotika, umetna inteligenca ...), ki jim še ni prilagojen. Posledično bo po mnenju Državnega sveta o omenjenih prilagoditvah treba začeti razmišljati čim prej, z vidika vzdržnosti sistema pa tudi o zagotavljanju dodatnih virov sredstev v naslednjih 10–20 letih. Pri tem Državni svet izpostavlja neugodne demografske trende (višanje deleža starejše populacije, nizka stopnja rodnosti (1,58 2016), ki ne zagotavlja niti enostavnega obnavljanja populacije), pomanjkanje delovne sile na posameznih področjih trga dela in posledično potrebe po uvažanju delovne sile (predvsem za specifična, deficitarna področja dela) ter vpliv fiskalnega pravila, ki omejuje odhodke blagajne pokojninskega in invalidskega zavarovanja, neodvisno od zbranih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Državni svet je bil seznanjen, da Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, tudi zaradi trenutne spodbudne gospodarske rasti, ocenjuje, da je pokojninska blagajna do leta 2020, ko se že pričakuje nove spremembe sistema, še vzdržna. Tudi ministrstvo se zaveda vpliva staranja populacije, saj naj bi glede na projekcije gibanja odhodkov blagajne pokojninskega in invalidskega zavarovanja v prihodnjih letih slednji začeli po letu 2020 strmo naraščati (okoli 2025 naj bi delež sredstev iz BDP, namenjen blagajni pokojninskega zavarovanja, znašal 12 %, okrog 2032 pa že 13 %). Posledično je že aktivno pristopilo k načrtovanju sprememb (priprava Bele knjige o pokojninah ter aktivna pogajanja z

delodajalci in sindikati, v okviru katerih so bila sprejeta skupna izhodišča za prenavo pokojninskega sistema v prihodnje), ki naj bi zajemale tudi določitev novih oz. dodatnih virov za blagajno pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter upoštevale princip, da vsako delo šteje (z vidika prispevkov kot tudi z vidika dosežene pokojninske dobe in posledično izračunane višine pokojnine).

Zavod v zvezi z demografskimi trendi opozarja, da bodo odzivi na slednje morali zajeti tudi spremembe drugih področij, ne samo pokojninskega in invalidskega zavarovanja (ki je sicer v zadnjih dveh desetletjih že doživel določene spremembe), ampak tudi zdravstvenega zavarovanja (večji delež starejše populacije je povezan z višjimi stroški zdravstvene oskrbe, tudi zaradi dolgotrajnejših bolniških odsotnosti) ter zavarovanja za dolgotrajno oskrbo, na kar je v zadnjih letih že večkrat opozoril tudi Državni svet.

Državni svet izpostavlja, da področje invalidskega zavarovanja neutemeljeno že več let ostaja v senci razprav o pokojninskem zavarovanju in njegovih spremembah, kljub temu, da se je sistem zavarovanj zaradi rizika starosti razvil kasneje in na temeljih že prej vzpostavljenega sistema zavarovanj v primeru poškodb pri delu in zaradi bolezni. Državni svet opozarja, da ima zanemarjanje tega področja lahko hude posledice za družbo kot celoto (višji stroški socialne zaščite, večje socialne stiske posameznikov itd.).

Primer neutemeljene neenakopravne obravnave zavarovancev v okviru invalidskega zavarovanja v primerjavi s pokojninskim zavarovanjem predstavljajo zneski dodatkov za pomoč in postrežbo, ki niso deležni revalorizacije. Slednje naj bi se po pojasnilih Zavoda v prihodnje spremenilo (pobudo za izvedbo revalorizacije omenjenih zneskov je podal tudi Svet ZPIZ, Zavod pa je navedene spremembe že upošteval pri pripravi finančnih projekcij za prihodnja leta, tudi v povezavi s fiskalnim pravilom).

Tudi pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pojasnjuje, da se zaveda nujnosti sprememb sistema invalidskega zavarovanja, zato je bila v okviru ministrstva 2018 ustanovljena strokovna delovna skupina, ki pripravlja predloge sprememb tudi na tem področju. Načrtovana je tudi izpeljava posebnega projekta prek Evropskega socialnega sklada, v okviru katerega se bo poskušalo poklicno rehabilitacijo, kot temeljno pravico iz socialnega zavarovanja, ponovno primerno uveljaviti v sistemu invalidskega zavarovanja.

Državni svet izpostavlja tudi gmotni položaj upokojujencev, o katerem redno razpravlja Svet ZPIZ, Zavod pa ga podrobneje analizira v vsakoletnem poročilu. Državni svet ugotavlja, da je bila po več letih, ko so bile uskladiitve zgolj delne, minimalne ali jih celo ni bilo, 2017 uskladiitev pokojnin v skladu z ZIPRS1718 vendarle višja, kot bi bila po sistemskem zakonu ZPIZ-2 (1,15 % namesto 1,1 %).

Državni svet pri tem posebej opozarja, da so posamezne politične stranke v predvolilnem obdobju nepremišljeno, s preveliko lahkotnostjo in brez ustreznih izračunov obljubljale dvige pokojnin, ki bi lahko zelo negativno vplivali na vzdržnost javne blagajne, kar ocenjuje kot zelo nespametno početje. Meni tudi, da bi bilo dobro, da bi se Zavod, kot varuh blagajne pokojninskega in invalidskega zavarovanja, s svojimi konkretnimi izračuni odzval na predlagane spremembe in javnosti predstavil njihove realne učinke na vzdržnost blagajne pokojninskega in invalidskega zavarovanja na dolgi rok in s tem tudi na naslednje generacije upokojujencev.

Državni svet izpostavlja tudi neustrezno razmerje med pokojninami in plačami, ki se je na podlagi poročila Zavoda glede na 2016 leta 2017 zmanjšalo (razmerje med povprečno starostno pokojnino in povprečno plačo je znašalo 58,4 %; med povprečno starostno pokojnino brez sorazmernih in delnih pokojnin ter povprečno plačo 65,4 % in med povprečno starostno pokojnino brez sorazmernih in delnih pokojnin za pokojninsko dobo 40 let in več 76,2 %). Državni svet opozarja, da so danes pokojnine, predvsem zaradi varčevalnih ukrepov in neizvedenega usklajevanja pokojnin v preteklih letih ter inflacije, ne samo primerjalno s

povprečno plačo, ampak tudi realno nižje, kot so bile pred 10 leti, kar bi terjalo določene ukrepe.

Zavod opozarja, da je pri ocenah ustreznosti višine pokojnin treba upoštevati tudi določene specifične elemente sistema, ki lahko bistveno vplivajo na višino pokojnine posameznika (ali upokojenec pokojnino prejema samo na podlagi zavarovanja v Sloveniji ali tudi iz tujine, kakšno je število doseženih let pokojninske dobe pri posamezniku itd.) ter da na višino pokojnin v veliki meri vpliva usklajevanje pokojnin, katerega višina pa je odvisna ne samo od rasti povprečne plače, ampak tudi inflacije.

Zavod prav tako izpostavlja velik vpliv, ki ga ima rast plač na odhodke pokojninske blagajne. Trenutne dobre plati obstoječe situacije (rast plač, višji prispevki, višje število zavarovancev), ki se odražajo v višjih prihodkih blagajne, se bodo lahko že naslednje leto odrazile v višjih stopnjah uskladitev pokojnin in višjih valorizacijskih količnikih, kar bo lahko pomenilo tudi do 3 %-no dodatno obremenitev odhodkovne strani blagajne pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Državni svet ugotavlja, da se v zvezi z vprašanjem višine sredstev, ki se jih za vzdržnost pokojninske blagajne namenja iz državnega proračuna, stališča predstavnikov delodajalcev in delojemalcev razlikujejo. Predstavniki delojemalcev ocenjujejo, da bi bila v primeru ohranitve enake prispevne stopnje za pokojninsko invalidsko zavarovanje za delodajalce, kot je veljala pred letom 1996 in je bila po višini enaka prispevku, ki ga v blagajno pokojninskega in invalidskega zavarovanja še vedno vplačujejo zavarovanci (15,42 % namesto znižanega 8,85 % za delodajalce), blagajna pokojninskega in invalidskega zavarovanja danes bolj vzdržna in posledično bi bile obremenitve državnega proračuna nižje. Po drugi strani pa predstavniki delodajalcev opozarjajo, da so prav delodajalci tisti, ki s svojim delovanjem posredno in neposredno zagotavljajo sredstva za plačilo prispevkov tako iz bruto kot neto plač, in da bi bilo bolje razmišljati v smeri zagotavljanja dodatnih virov za financiranje omenjene blagajne, ki ne bodo vezani zgolj na sistem zbiranja prispevkov za socialno varnost.

Državni svet ugotavlja, da so posamezni ukrepi iz zadnje reforme sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja pozitivno vplivali na vzdržnost blagajne pokojninskega in invalidskega zavarovanja, se pa sprašuje, kakšen bo njihov vpliv v prihodnje. Glede upočasnjene rasti števila upokojujencev v zadnjih letih (Zavod za 2017 poroča o najnižji rasti v zadnjih 27 letih v višini 0,2 %) Državni svet namreč ugotavlja, da se bo navedeni trend po predvidevanjih Zavoda kmalu ustavil, saj se pričakuje povečano rast števila prejemnikov starostnih pokojnin (začele se bodo upokojevati osebe, ki se jim je z zadnjo spremembo sistema, zaradi neupoštevanja časa študija in služenja vojaškega roka v pokojninsko dobo na podlagi sprejetega ZPIZ-2, čas upokojitve zamaknil za štiri do pet let).

V zvezi z vplivom ukrepa izplačevanja 20 % predčasne ali starostne pokojnine na število upokojujencev pa Državni svet ugotavlja, da to pravico trenutno uveljavlja dobrih 7.000 zavarovancev in da je imel do zdaj ta ukrep na samo blagajno pokojninskega in invalidskega zavarovanja pozitiven vpliv, zaradi odprave varčevalnih ukrepov v javnem sektorju z 2017 (ni več obveznosti upokojevanja ob izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev), pa se iz tega naslova po novem lahko pričakuje dodatne obremenitve za javne finance (izplačilo plače in posredna obremenitev prek višje izplačanih sredstev iz blagajne pokojninskega in invalidskega zavarovanja). Posledično Državni svet ocenjuje, da bo za zagotavljanje vzdržnosti pokojninske blagajne treba čim prej poiskati nove učinkovite rešitve.

* * *

Za poročevalko na seji Državnega sveta je bila določena državna svetnica Bojana Potočan.

Predlog mnenja Državnega sveta je bil sprejet (26 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 25 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

7. točka dnevnega reda:

– Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti – skrajšani postopek

Pobudo Komisije za državno ureditev in Interesne skupine lokalnih interesov za sprejem predloga zakona so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 2. 7. 2018.

Prav tako so po elektronski pošti 2. 7. 2018 prejeli predlog zakona.

Poročevalec Komisije za državno ureditev in Interesne skupine lokalnih interesov Franci Rokavec je predstavil vsebino pobude.

Pred glasovanjem sta svoj

Predsednik je dal na glasovanje predlog zakona:

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O STVARNEM PREMOŽENJU DRŽAVE IN SAMOUPRAVNIH LOKALNIH SKUPNOSTI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18; v nadaljnjem besedilu: ZSPDSLS-1), ki je bil sprejet 13. 2. 2018 in je začel veljati 10. 3. 2018, v drugem odstavku 91. člena določa, da se »postopki načrtovanja ravnanja s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti za leto 2019, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, dokončajo po predpisih, ki so veljali do njegove uveljavitve«. Nadalje 96. člen istega zakona določa, da se »določbe IV. poglavja tega zakona začnejo uporabljati pri pripravi državnega proračuna in proračuna samoupravnih lokalnih skupnosti za leto 2020«.

Po veljavnih določbah drugega odstavka 91. člena in 96. člena ZSPDSLS-1 dopolnjevanje načrta ravnanja s stvarnim premoženjem samoupravnih lokalnih skupnosti za leto 2018 po uveljavitvi ZSPDSLS-1 ni mogoče. Če občinski svet ni sprejel sklepa na podlagi 12. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 86/10, 75/12, 47/13 – ZDU-1G, 50/14, 90/14 – ZDU-1I, 14/15 – ZUUJFO in 76/15; v nadaljnjem besedilu: ZSPDSLS), ki bi omogočil sklepanje poslov izven načrta, samoupravna lokalna skupnost nima pravne podlage za pridobivanje in razpolaganje s stvarnim premoženjem 2018 izven sprejetega načrta ravnanja s stvarnim premoženjem; za leto 2019 pa samoupravna lokalna skupnost ne more sprejeti načrta ravnanja s stvarnim premoženjem, če ni začela s postopkom načrtovanja pred uveljavitvijo ZSPDSLS-1, saj nima pravne podlage za sprejem (in posledično tudi za dopolnjevanje) načrta ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019. Večina občin teh sklepov ni sprejela.

Na podlagi drugega odstavka 91. člena ZSPDSLS-1 lahko samoupravna lokalna skupnost sprejme načrt ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019 le pod pogojem, da je začela postopek načrtovanja ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019 pred uveljavitvijo ZSPDSLS-1. To pomeni, da občina, ki postopka načrtovanja do navedenega datuma ni uspela začeti, ne bo mogla sprejeti načrta ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019. Pri tem velja opozoriti, da v prehodnih določbah veljavnega zakona ZSPDSLS-1 ni upoštevana specifika iz prvega odstavka 13.a člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 –

uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18 – v nadaljnjem besedilu ZJF), ki določa, da lahko »župan predloži občinskemu svetu skupaj s predlogom proračuna za naslednje proračunsko leto tudi predlog proračuna za leto, ki temu sledi, vendar samo znotraj mandatnega obdobja, za katero je bil občinski svet izvoljen«. Redne lokalne volitve bodo novembra 2018, kar pomeni, da občine glede na navedeno določbo ZJF niso smele sprejemati proračuna izven mandatnega obdobja, to je za leto 2019, posledično tudi niso sprejemale načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem za 2019. Peti odstavek 11. člena ZSPDSLS je namreč jasno določal, da se »načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem predloži v sprejem svetu samoupravne lokalne skupnosti skupaj s predlogom proračuna«. Občine tako nimajo sprejetih načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019, ZSPDSLS-1 pa ne vsebuje pravne podlage za njihov sprejem.

Če samoupravne lokalne skupnosti ne bodo imele pravne podlage za dopolnjevanje načrta ravnanja s stvarnim premoženjem v prehodnem obdobju in ne bodo mogle sprejeti načrta ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019, bo občinam nastala nepopravljiva škoda, saj jim je med drugim na ta način onemogočeno izvajanje tudi nekaterih z zakonom določenih nalog, kar pa je povsem nedopustno.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 CILJI

Cilj predloga zakona je občinam omogočiti:

- dopolnjevanje načrta ravnanja s stvarnim premoženjem ter
- sprejem načrta ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019 po veljavnem zakonu brez prehodnega obdobja.

2.2 NAČELA

Predlog zakona vsebuje enaka načela, kot so vsebovana v veljavnem Zakonu o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

2.3 POGLAVITNE REŠITVE

Po veljavnem ZSPDSLS-1 samoupravne lokalne skupnosti ne morejo dopolnjevati načrta ravnanja s stvarnim premoženjem v prehodnem obdobju in nimajo pravne podlage za sprejem načrta ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019.

Samoupravnim lokalnim skupnostim je treba omogočiti dopolnjevanje načrta ravnanja s stvarnim premoženjem brez prehodnega obdobja ter sprejem načrta ravnanja s stvarnim premoženjem tudi za leto 2019.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN NA DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima vpliva na državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev v sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost ureditve pravnemu redu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet ureditve prilagajanja predpisom Evropske unije.

5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Avstrija

Nepremičnine centralizirano upravlja državna nepremičninska družba (družba z omejeno odgovornostjo), ki je v 100-odstotni državni lasti (»BIG Ltd«, Bundesimmobiliengesellschaft). Od leta 2012 s tržnimi nepremičninami aktivno gospodari s strani BIG Ltd. novoustanovljena hčerinska družba ARE Austrian Real Estate GmbH.

Italija

Upravljanje s posameznimi državnimi nepremičninami je prepuščeno resornim ministrstvom. Večji del državnih nepremičnin je v upravljanju javnega podjetja Agenzia del Demanio, ki deluje pod okriljem Ministrstva za gospodarstvo in finance in ki upravlja predvsem z nepremičninami državne uprave, z razpoložljivim premoženjem države in z nepremičninami posebne kulturne vrednosti. Ustanovljena je bila tudi državna delniška družba Investimenti Immobiliari Italiani SGR S.p.A. – Invimit Sgr, ki upravlja z nepremičninskimi skladi, ki so namenjeni nepremičnemu premoženju države.

Nemčija

Od 2004 deluje Zavod za nepremičninske naloge (Bundesanstalt für Immobilienaufgaben, BImA), ki je zvezna pravna oseba javnega prava z lastno odgovornostjo in katerega cilj je enotno upravljanje premoženja ob upoštevanju podjetniških načel. Njegova pristojnost je tudi vzpostavitev enotnega in celovitega upravljanja nepremičnin v državi.

6. RAZLOG ZA OBRAVNAVO PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

Gre za manj zahtevno spremembo zakona, zato se predlaga obravnavo po skrajšanem postopku.

7. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Franci Rokavec, državni svetnik

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18) se v drugem odstavku 27. člena besedi »z nepremičnim« nadomestita z besedama »s stvarnim«.

2. člen

V drugem odstavku 91. člena se črta besedilo »in samoupravnih lokalnih skupnosti«.

3. člen

V 96. členu se za besedo »Določbe« doda besedilo »1. podpoglavja« in se črta besedilo »in proračuna samoupravnih lokalnih skupnosti«.

4. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

V izogib težavam pri uporabi navedene določbe se predlaga nadomestitev besedne zveze »z nepremičnim« z besedno zvezo »s stvarnim«, kar zajema tako premično kot nepremično premoženje. Iz preostalega besedila je namreč razvidno, da se možnost nanaša tako na načrte ravnanja z nepremičnim premoženjem iz drugega odstavka 24. člena kot tudi na načrte ravnanja s premičnim premoženjem iz drugega odstavka 25. člena tega zakona, zato je nadaljnje besedilo, ki govori zgolj o pripravi in o veljavnem načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem, napaka, saj je glede na naslov člena in celotno besedilo člena razvidno, da se 27. člen nanaša na načrte ravnanja s stvarnim premoženjem, ki vsebinsko in terminološko obsegajo tako načrte ravnanja z nepremičnim premoženjem kot tudi načrte ravnanja s premičnim premoženjem. Navedeno je bil tudi namen zakonodajalca, saj se je takšna ureditev kot povsem primerna, ustrezna in učinkovita pokazala že v ZSPDSLS.

K 2. členu

Ob upoštevanju 13.a čena ZJF in takrat veljavnega 11. člena ZSPDSLS, samoupravne lokalne skupnosti s postopki načrtovanja ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019 niso začele, ker sega izven mandatnega obdobja, za katero so bili občinski sveti izvoljeni. S predlagano spremembo pa se v celoti odpravlja prehodno obdobje za načrtovanje s stvarnim premoženjem samoupravnih lokalnih skupnosti.

K 3. členu

Prehodno obdobje za uporabo določb 2. podpoglavja IV. poglavja, kjer je urejena pravna podlaga za sprejem letnega načrta samoupravnih lokalnih skupnosti, možnost njegovega dopolnjevanja ter sprejem kvot, za samoupravne lokalne skupnosti ni potrebno. S takojšnjo uporabo teh določb se bo omogočilo tekoče dopolnjevanje letnih načrtov samoupravnih lokalnih skupnosti. Dopolnitve letnih načrtov so nujne zaradi pravočasnega in učinkovitega reagiranja samoupravnih lokalnih skupnosti na spremenjene prostorske potrebe, v primeru nepredvidenih okoliščin na trgu, ki narekujejo hiter odziv, kot je npr. uveljavljanje predkupne pravice, potrebe občanov po odkupu nepremičnin v lasti samoupravne lokalne skupnosti, ki jih ni bilo mogoče določiti ob pripravi načrta ravnanja s stvarnim premoženjem, itd.

K 4. členu:

Uveljavitvena odločba predvideva, da predlagani zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Predlog takojšnje uveljavitve upošteva dejstva, da se odpravi pravna praznina, ki samoupravnim lokalnim skupnostim onemogoča dopolnjevanje načrta ravnanja s stvarnim premoženjem v prehodnem obdobju ter sprejem načrta ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019.

IV. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA

27. člen

(dopolnitev načrta ravnanja s stvarnim premoženjem samoupravnih lokalnih skupnosti in izjeme od obvezne vključitve v načrt ravnanja s stvarnim premoženjem samoupravnih lokalnih skupnosti)

(1) Svet samoupravne lokalne skupnosti lahko zaradi spremenjenih prostorskih potreb in spremenjenih drugih potreb upravljavcev stvarnega premoženja, ki jih ni bilo mogoče določiti ob pripravi načrta ravnanja s stvarnim premoženjem iz drugega odstavka 24. člena ali drugega odstavka 25. člena tega zakona, in zaradi nepredvidenih okoliščin na trgu, ki narekujejo hiter odziv, dopolni letni načrt ravnanja s stvarnim premoženjem.

(2) Upravljavci lahko v primeru spremenjenih prostorskih potreb in drugih potreb upravljavcev stvarnega premoženja, ki jih ni bilo mogoče določiti ob pripravi načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem iz drugega odstavka 24. člena ali drugega odstavka 25. člena tega zakona, ali ob nepredvidenih okoliščinah na trgu, ki narekujejo hiter odziv, sklepajo pravne posle, ki niso predvideni v veljavnem načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem. Skupna vrednost poslov lahko znaša največ 20 odstotkov skupne vrednosti načrtov iz prvega odstavka 24. člena in prvega odstavka 25. člena tega zakona. Skupno vrednost pravnih poslov lahko vsako leto določi svet samoupravne lokalne skupnosti v 30 dneh po sprejetju proračuna.

91. člen

(dokončanje postopkov)

(1) Postopki ravnanja s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po predpisih, ki so veljali do njegove uveljavitve.

(2) Postopki načrtovanja ravnanja s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti za leto 2019, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po predpisih, ki so veljali do njegove uveljavitve.

(3) Za začetek postopka ravnanja po tem členu se šteje objava javne dražbe, objava javnega zbiranja ponudb, objava namere za sklenitev neposredne pogodbe ali že sprejeti sklepi vlade o brezplačni odsvojitvi nepremičnega premoženja. Če objava namere ni obvezna ali ni mogoča, se za začetek postopka po tem členu šteje prejem predloga za sklenitev pravnega posla ali posredovanje ponudbe nasprotni pogodbeni stranki.

96. člen

(prehodno obdobje)

Določbe IV. poglavja tega zakona se začnejo uporabljati pri pripravi državnega proračuna in proračuna samoupravnih lokalnih skupnosti za leto 2020.

Predlog zakona je bil sprejet (25 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 24 jih je glasovalo za, nihče ni glasoval proti).

- - -

Predsednik je zaključil 9. sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se državnim svetnicam in državnim svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

dr. Dušan Štrus
sekretar

Alojz Kovšca
predsednik